

BIURO GIODO
Departament Inspekcji

Zestawienie wyników kontroli (sektorowych)

zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych, które zostały przeprowadzone w 2015 r. przez inspektorów Biura GIODO w podmiotach prowadzących wypożyczalnie sprzętu sportowego lub wypożyczających audioprzewodniki.

1. Wprowadzenie

Zakres kontroli: zbadanie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych, tj. ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), zwanym dalej „rozporządzeniem”. Kontrole obejmowały przetwarzanie danych osobowych w związku z prowadzeniem wypożyczalni sprzętu sportowego, a także wypożyczaniem audioprzewodników i miały na celu ustalenie, czy są zatrzymywane, skanowane lub kopiowane dowody tożsamości (w tym dowody osobiste) lub inne dokumenty osób wypożyczających sprzęt, a w szczególności, czy przetwarzane są dane osobowe zawarte w ww. dokumentach, w następującym zakresie:

1. Podstawa prawna przetwarzania danych osobowych.
2. Źródło pozyskania danych osobowych.
3. Zakres, cel i rodzaj przetwarzanych danych osobowych.
4. Sposób dopełnienia obowiązków administratora danych wynikających z art. 24 i art. 25 ustawy.
5. Sposób zbierania i udostępniania danych osobowych.
6. Czy zostały zastosowane przez administratora danych środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności, czy ww. administrator danych zabezpieczył dane

przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranie przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem (art. 36 ust. 1 ustawy).

7. Czy administrator danych prowadzi dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych oraz środki, o których mowa w art. 36 ust. 1 ustawy (art. 36 ust. 2 ustawy).

8. Czy administrator danych wyznaczył administratora bezpieczeństwa informacji, nadzorującego przestrzeganie zasad ochrony (art. 36a ust. 1 ustawy).

9. Czy zostały nadane, przez administratora danych, upoważnienia osobom dopuszczonym do przetwarzania danych osobowych (art. 37 ustawy).

10. W jaki sposób realizowany jest obowiązek zapewnienia kontroli nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo zostały do zbioru wprowadzone oraz komu są przekazywane (art. 38 ustawy).

11. Czy prowadzona jest ewidencja osób upoważnionych do przetwarzania danych zgodnie z art. 39 ustawy.

12. Czy dane osobowe są przetwarzane w zbiorach danych podlegających zgłoszeniu do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych (art. 40 ustawy).

13. Kontrola systemów informatycznych w zakresie spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024).

Cele kontroli: Ustalenie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych przez podmioty prowadzące wypożyczalnie sprzętu sportowego, a także wypożyczające audioprzewodniki.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od lutego do kwietnia 2015 r.

Kontrole zostały podjęte z urzędu przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych na podstawie harmonogramu kontroli sektorowych na rok 2015.

Kontrole zostały przeprowadzone w dwunastu (12) podmiotach, w tym w jedenastu prowadzących wypożyczalnie sprzętu sportowego i jednym wypożyczającym audioprzewodniki.

2. Charakterystyka sposobu przetwarzania danych

2.1. Istotne ustalenia kontroli

2.1.1. Wypożyczanie sprzętu sportowego i innych urządzeń to rodzaj działalności usługowej sklasyfikowanej w Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dział 77 - WYNAJEM I DZIERŻAWA)¹. Podmioty prowadzące wypożyczalnie zawierały z klientami umowy, których warunki najczęściej określały regulaminy. Umowy te można zakwalifikować do umów regulujących używanie rzeczy, z których najbardziej zbliżona wydaje się być umowa najmu². Treścią umowy najmu jest zobowiązanie wynajmującego do oddania najemcy rzeczy do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a także odpowiadające mu zobowiązanie najemcy do płacenia wynajmującemu umówionego czynszu³. Z przepisów kodeksu cywilnego o najmie nie wynika (poza określonymi w tych przepisach wyjątkami), wymóg jakiegokolwiek szczególnej formy zawarcia umowy najmu, dlatego może być ona zawarta ustnie, a nawet *per facta concludentia*.

Biorąc pod uwagę wyrażoną w art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁴ (Dz. U. z 2014 r., poz 121 z późn. zm.) zasadę swobody umów, należy stwierdzić, że „(...) strony mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie, zasadom współżycia społecznego” (wyrok SA w Warszawie z dnia 26 stycznia 2006 r., VI ACa 841/2005, niepubl.). Zasada swobody umów jest pochodną konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej (por. wyrok SN z dnia 4 października 2006 r., II CSK 117/2006, LEX nr 332959). Swoboda kształtowania treści umowy przy uwzględnieniu brzmienia art. 353¹ k.c. oznacza, że strony mają możliwość zawarcia umowy nienazwanej, której treść strony ukształtują samodzielnie wedle swego uznania (będziemy mieli wówczas do czynienia ze swobodą kreowania stosunków umownych, nieobjętych katalogiem umów nazwanych) (por. T. Wiśniewski (w:) *Komentarz...*, s. 16; M. Safjan (w:) *Kodeks...*, s. 664; wyrok SN z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1144/00, LEX nr 74505). Artykuł 353¹ k.c. wprowadza trzy ograniczenia tej wolności: ustawę, właściwość (naturę) stosunku prawnego i zasady współżycia społecznego (por. np. wyrok SN z dnia 6 listopada 2003 r., I CKN 1144/2000, M. Praw. 2004, nr 5, s. 233). Nie ma zatem przeszkód by uznać, że podmioty prowadzące wypożyczalnie zawierały z klientami umowy cywilnoprawne.

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.)

² Art. 659 i nast. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz 121 z późn. zm.)

³ zob. Z. Radwański (w:) *System prawa cywilnego*, t. III, cz. 2, s. 259.

⁴ Art. 353¹. Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Część wypożyczalni prowadzona była przez jednostki samorządowe np. gminne (miejskie) ośrodki sportu i rekreacji, zaś pozostałe stanowiły przedmiot prowadzonej przez przedsiębiorców działalności gospodarczej.

2.1.2. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych klientów wypożyczalni jest art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. wykonanie umowy, jaką klient zawiera wypożyczając sprzęt sportowy lub inne urządzenie oraz art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, gdy dane są przetwarzane w celu dowodowym na wypadek roszczeń względem klientów z tytułu uszkodzenia lub nieoddania sprzętu. Dane pochodzą od osób, których dotyczą, w przypadku wypożyczeń grupowych wystarczające jest podanie danych przez jedną osobę. Celem przetwarzania danych jest realizacja zawartej umowy, jak również zabezpieczenie się przez podmioty przed ewentualną utratą wypożyczonego sprzętu.

2.1.3. Zakres danych osobowych przetwarzanych przez podmioty prowadzące wypożyczalnie obejmował najczęściej: imię, nazwisko oraz adres zamieszkania osoby wypożyczającej i ewentualnie inne informacje np. ilość, rozmiar wypożyczanych przedmiotów itp. W przypadku niektórych podmiotów wypożyczenia dokonywane było po okazaniu pracownikowi podmiotu dowodu osobistego lub innego dokumentu zawierającego dane osobowe. Pracownik z okazanego mu dokumentu spisywał do rejestru wypożyczalni dane wypożyczającego w ww. zakresie. Pracownik nie wykonywał kserokopii okazanego przez wypożyczającego dowodu osobistego lub innego dokumentu zawierającego dane osobowe, ani nie skanował takiego dokumentu. Dokument ten po wpisaniu danych do rejestru wypożyczalni był zwracany osobie wypożyczającej (dokument nie był zatrzymywany na czas wypożyczenia sprzętu)

W jednym z podmiotów od osób wypożyczających sprzęt był pozyskiwany, a następnie skanowany dowód osobisty bądź karta pobytu. Podczas skanowania dokumentu w systemie informatycznym zapisywane były następujące dane osobowe: imię, nazwisko, seria i nr dowodu osobistego bądź karty pobytu. W przypadku innych dokumentów ze zdjęciem, dane osobowe w zakresie: imię nazwisko oraz adres zameldowania były ręcznie wprowadzane do ww. systemu informatycznego. Następnie po zeskanowaniu dokumentu lub ręcznym wprowadzeniu danych wypożyczony sprzęt przypisywany był do osoby wypożyczającej poprzez sczytanie kodu z wypożyczanego sprzętu za pomocą czytnika kodów kreskowych i drukowany był paragon. Po zwróceniu wypożyczonego sprzętu skanowany był kod kreskowy znajdujący się na sprzęcie i zatwierdzany był zwrot sprzętu. Dane osobowe przetwarzane w ww. systemie są automatycznie usuwane po zakończeniu pracy wypożyczalni i zweryfikowaniu przez pracownika wszystkich wypożyczeń.

W części z objętych kontrolą podmiotów zastosowano systemy, które umożliwiały prowadzenie wypożyczalni bez konieczności zbierania danych osobowych klientów, np. poprzez zastosowanie tzw. transponderów (zapisany kod identyfikacji radiowej – RFID) i czytników usytuowanych przy wejściu do strefy płatnej lub poprzez pobieranie kaucji. W sytuacji, gdy osoby wypożyczające były uprawnione do ulg w opłatach za wypożyczenie, wystarczające było okazanie dokumentu uprawniającego do zniżki np. legitymacji szkolnej, studenckiej itp. Dokumenty te nie były w żaden sposób kopiowane, ani przechowywane.

2.1.4. Obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, podmioty prowadzące wypożyczalnie realizowały w treści regulaminów wypożyczalni, niektóre dodatkowo zawieszały informacje w miejscach widocznych dla osób wypożyczających sprzęt/urządzenia.

2.1.5. Dane osób wypożyczających nie były udostępniane innym podmiotom.

2.1.6. Jak ustalono, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 40 ustawy⁵, dane osób dokonujących wypożyczeń były przetwarzane w ramach zgłoszonych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi zbiorów danych osobowych klientów, bądź z uwagi na to, że były prowadzone wyłącznie w postaci dokumentów papierowych podlegały zwolnieniu z rejestracji⁶

2.1.7. W większości podmiotów zastosowano środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności, zabezpieczono dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabraniam przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

2.2. Zagadnienia problemowe

2.2.1. W poddanych kontroli podmiotach stwierdzono przypadki zatrzymywania „w zastaw” dokumentów zawierających dane osobowe osób wypożyczających sprzęt. W kilku podmiotach sprzęt był wypożyczany za pozostawieniem przez wypożyczającego kaucji. W przypadku wypożyczenia za kaucją, klient otrzymywał potwierdzenie w formie blankietu z kolejnym numerem. Jeżeli wypożyczający nie zdecydował się na wypożyczenie sprzętu za kaucją, mógł wypożyczyć sprzęt za dobrowolnym pozostawieniem ważnego dokumentu ze zdjęciem, na zasadach określonych w obowiązującym regulaminie, który nie określał, jakiego rodzaju ma to być

⁵ Art. 40. Administrator danych jest obowiązany zgłosić zbiór danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 43 ust. 1.

⁶ Art. 43 ust. 1. 1. Z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych: 12) przetwarzanych w zbiorach, które nie są prowadzone z wykorzystaniem systemów informatycznych, z wyjątkiem zbiorów zawierających dane, o których mowa w art. 27 ust. 1.

dokument, pozostawiając to decyzji wypożyczającego (w sporadycznych przypadkach był to dowód osobisty). Zazwyczaj pozostawianymi dokumentami były: prawo jazdy, legitymacja szkolna lub studencka, karta miejska. Wypożyczającemu w chwili oddania wypożyczonego sprzętu, zwracany był pozostawiony przez niego dokument tożsamości. W toku oględzin przeprowadzonych w toku kontroli stwierdzono, iż w wypożyczalniach przechowywano: prawa jazdy, legitymacje studenckie, patent żeglarski, karty miejskie.

W toku kontroli innego podmiotu ustalono, że osoba, która chciała wypożyczyć sprzęt była zobowiązana do przedstawienia dokumentu lub wpłacenia kaucji w określonej wysokości. W sytuacji, gdy klient dysponował jedynie dowodem osobistym, wypełniał formularz zawierający: imię, nazwisko oraz adres zamieszkania. W przypadku takich dokumentów jak np. legitymacja szkolna, prawo jazdy, karta miejska, dokumenty te przechowywane były w czasie korzystania ze sprzętu wraz z formularzami z danymi z dowodu. Dokumenty układane były chronologicznie tj. według kolejności zakupu biletu. Osobie dokonującej opłaty za wypożyczenie sprzętu wydawany był paragon, który nie zawierał danych osobowych, natomiast zawierał datę i godzinę wystawienia.

W kolejnym przypadku w toku kontroli ustalono, że w celu wypożyczenia urządzenia należało okazać dokument ze zdjęciem i oddać go do depozytu. Przyjmowane były różne dokumenty, mogły to być: prawo jazdy, legitymacja szkolna i inne, z wyjątkiem dowodu osobistego. W gestii wypożyczającego pozostawał wybór, jaki dokument chce pozostawić w depozycie. W sytuacji, gdy klient posiadał wyłącznie dowód osobisty, pracownik wypożyczalni spisywał z dowodu dane w zakresie: imię, nazwisko, adres zameldowania oraz proszony był o podanie (nieobowiązkowo) numeru telefonu komórkowego. Po oddaniu sprzętu wpis z danymi był zamazywany. Zeszyt, do którego dane były wpisywane, po całkowitym zapisaniu był niszczone w niszczarce dokumentów.

Analiza obowiązujących przepisów prawa prowadzi do wniosku, że brak jest podstaw prawnych do zatrzymywania dowodów osobistych i innych dokumentów, a także gromadzenia danych osobowych zawartych w okazanych dokumentach w zakresie szerszym, niż jest to niezbędne w stosunku do celu zbierania danych.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. poz. 167, poz. 1131 z późn. zm.), dowód osobisty jest dokumentem stwierdzającym tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie

umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi oraz na podstawie jednostronnych decyzji innych państw, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic. Dowód osobisty uprawnia do przekraczania granic państw, o których mowa w ust. 1. Wskazana ustawa nakłada na każdego pełnoletniego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkującego na jej terytorium obowiązek posiadania dowodu osobistego (art. 5 ust. 2 ww. ustawy).

Stosownie zaś do art. 79 pkt 2 ustawy o dowodach osobistych zatrzymywanie bez podstawy prawnej cudzego dowodu osobistego jest zagrożone karą ograniczenia wolności albo karą grzywny. Zatrzymywanie dowodów osobistych przez przedsiębiorców lub inne podmioty w związku z wypożyczaniem sprzętu nie znajduje podstaw w jakichkolwiek regulacjach prawnych, a zatem stanowi działanie bezprawne. Każdy, kto nie będąc do tego uprawnionym na podstawie odrębnych, powszechnie obowiązujących przepisów prawa, stosuje tego typu praktyki, naraża się na odpowiedzialność za wykroczenie. Z wykroczeniem mamy do czynienia w przypadkach wymuszenia pozostawienia dowodu wskutek uzależnienia dokonania określonej usługi od zatrzymania pozostawienia dowodu osobistego przez wykonującego usługę. Sąd Apelacyjny w Katowicach w swym wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r. (sygn. II Aka 397/10) wskazał, iż „znamie czasownikowe „zatrzymanie” należy rozumieć jako pozbawienie władztwa, odebranie, a więc chodzi o zachowanie sprzeczne z wolą dysponenta dowodu osobistego. Zatem jedynie zatrzymanie dowodu osobistego wbrew woli i akceptacji jego właściciela może prowadzić do wyczerpania znamion wykroczenia określonego w art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. Trudno jednak mówić o zgodzie właściciela, dowolności i przyzwoleniu na zatrzymanie dowodu osobistego w sytuacji, kiedy wykonanie danej usługi zostało uzależnione od oddania dowodu osobistego na czas jej wykonywania. Żądanie pozostawienia dowodu osobistego na polecenie i do dyspozycji podmiotu, który uzależnia wykonanie przez niego usługi od czasowego pozostawienia dowodu osobistego, nie ma nic wspólnego z akceptacją i odbywa się wbrew woli i bez przyzwolenia właściciela.

Ponadto należy podkreślić, iż zatrzymywanie jakichkolwiek innych dokumentów, których posługiwanie się służy konkretnym celom określonym przez przepisy prawa, niezgodnie z tymi celami również jest niedopuszczalne. Praktyka zatrzymywania w innych niż wskazane przez prawo celach dokumentów należących do osób wypożyczających sprzęt lub inne urządzenia, takich jak: paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny pojazdu, legitymacja szkolna, legitymacja studencka, legitymacja emeryta – rencisty, książeczka wojskowa, nie jest zatem w żaden sposób uprawniona. Do zatrzymania np. prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego pojazdu uprawnione są jedynie

podmioty wymienione w przepisach prawa, do których należy m.in. Policja, i to tylko w ściśle w nich określonych sytuacjach. Należy również podnieść, jak wskazał NSA w wyroku z dnia 16 lutego 2007 r., że „Prawo jazdy jest wyłącznie dokumentem stwierdzającym uprawnienie do kierowania pojazdem silnikowym, nie zaś dokumentem potwierdzającym tożsamość, dlatego informacje w zakresie kategorii i daty nadania uprawnienia do prowadzenia pojazdów są zbędne dla realizacji celu ich zbierania tj. identyfikacji osoby.” (I OSK 478/06), nie ma zatem podstaw do wykorzystywania tego dokumentu dla celów innych niż potwierdzenie posiadanych uprawnień.

Ponadto podkreślenia wymaga, iż dokumenty nie mogą stanowić przedmiotu zastawu, a tym samym nie mogą być w tym celu zatrzymywane. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1972 r. (sygn. III CZP 59/72), z którego wynika, że „papiery i dokumenty (...) nie mają samoistnej wartości. Stwierdzają one jedynie istnienie określonego prawa. Dlatego też nie mogą być przedmiotem zastawu na rzeczach ruchomych.”

Jednocześnie istotne jest wskazanie, iż zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, aby wykorzystywanie danych osobowych zawartych w dokumentach mogło być uznane za legalne, musi odbywać się w oparciu o wskazaną w przepisach podstawę prawną i w zakresie adekwatnym do celu przetwarzania tych danych (art. 26 ust. 1 pkt 3). Niewątpliwie przesłankę przetwarzania danych osobowych przez wypożyczających sprzęt (urządzenie) wskazaną w art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych, stanowi konieczność realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą. Celem pozyskania danych w sytuacji zawarcia umowy wypożyczenia sprzętu lub urządzenia może być przede wszystkim realizacja ewentualnych roszczeń wynikających z tej umowy, tj. wniesienia pozwu w przypadku kradzieży wypożyczonego sprzętu/urządzenia lub jego zniszczenia. Tymczasem dokumenty takie jak wskazane powyżej, zawierają większy zakres danych osobowych, niż to jest konieczne dla zawarcia i realizacji umowy. We wskazanym celu zasadne jest zatem spisanie (zeskanowanie) tylko niezbędnych danych. Jeśli zatem celem zbierania danych na podstawie dokumentów potwierdzających tożsamość ma być dochodzenie roszczeń, to wystarczy pozyskanie tylko takich danych identyfikujących osobę, jak np. imię, nazwisko, adres zamieszkania i ewentualnie numer PESEL. Jednocześnie należy podkreślić, iż równie skuteczny dla obu stron umowy wydaje się środek w postaci kaucji za wypożyczenie, niepowodujący konieczności pozyskiwania danych osobowych, a jednocześnie zabezpieczający ewentualne roszczenia usługodawców wypożyczających takie urządzenia.

Z powyższych względów należy uznać, że podmioty, które zatrzymywały ww. dokumenty

zbierały dane w zakresie szerszym, niż jest to niezbędne dla zabezpieczenia ich ewentualnych roszczeń.

2.2.2. Wątpliwości wzbudziły również treści stosowanych przez wypożyczalnie regulaminów, których postanowienia nie odpowiadały stanowi faktycznemu i prawnemu stwierdzonemu w toku przeprowadzonych w tych podmiotach kontroli np. w odniesieniu do zakresu zbieranych danych. Ponadto wskazywały, że przesłanką przetwarzania danych jest zgoda wyrażana poprzez akceptację regulaminu. Tymczasem, jak wskazano, podstawę stanowi realizacja umowy, której stroną jest wypożyczający.

3. Podsumowanie wyników kontroli

3.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Na podstawie dokonanych ustaleń, należy stwierdzić, że skontrolowane podmioty naruszają przepisy o ochronie danych osobowych głównie w odniesieniu do zakresu zbieranych danych, bowiem poprzez zatrzymywanie dokumentów zbierają dane, które są nieadekwatne do celów, w jakich są przetwarzane.

3.2. Synteza wyników kontroli

Stwierdzone w toku kontroli uchybienia polegały na naruszeniu następujących obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych:

- 1) niedopełnieniu w całości lub w części obowiązku informacyjnego – w czterech (4) podmiotach (art. 24 ust. 1 ustawy);
- 2) zbieraniu danych nieadekwatnych w stosunku do celów, w jakich są one przetwarzane – w pięciu (5) podmiotach (art. 26 ust. pkt 3 ustawy);
- 3) nienadaniu upoważnień osobom dopuszczonym do przetwarzania danych – w jednym (1) podmiocie (art. 37 ustawy),
- 4)) nieopracowaniu ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania – w jednym (1) podmiocie (art. 39 ust. 1 ustawy),
- 5) nieopracowaniu dokumentacji stanowiącej politykę bezpieczeństwa – w trzech (3) podmiotach (art. 36 ust. 2 ustawy, § 3 ust. 1 rozporządzenia);
- 6) nieuwzględnieniu w opracowanej dokumentacji stanowiącej politykę bezpieczeństwa elementów wskazanych w § 4 pkt 3 i pkt 4 rozporządzenia – w dwóch (2) podmiotach;

- 7) nieuwzględnieniu w opracowanej dokumentacji stanowiącej instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych elementów wskazanych § 5 pkt 2 rozporządzenia – w jednym (1) podmiocie;
- 8) braku zapewnienia przez system służący do przetwarzania danych osobowych odnotowania daty pierwszego wprowadzenia danych do tego systemu oraz identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane osobowe do systemu – w jednym (1) podmiocie (§ 7 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 rozporządzenia),
- 9) braku zapewnienia dla każdej osoby, której dane osobowe są przetwarzane w systemie informatycznym, sporządzenia i wydrukowania raportu zawierającego w powszechnie zrozumiałej formie informacje, o których mowa w § 7 ust. 1 – w jednym (1) podmiocie (§ 7 ust. 3 rozporządzenia),
- 10) niezabezpieczeniu systemu służącego do przetwarzania danych osobowych przed działaniem oprogramowania, którego celem jest uzyskanie nieuprawnionego dostępu do systemu informatycznego – w jednym (1) przypadku (częścią A pkt III ppkt 1 załącznika do rozporządzenia).

4. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Z uwagi na to, iż większość skontrolowanych podmiotów działała sezonowo i w trakcie prowadzenia czynności pokontrolnych przestała prowadzić wypożyczalnię, a tym samym zakończyła też przetwarzanie danych w związku z tą działalnością, brak było podstaw do zastosowania środków, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy⁷ wobec tych administratorów danych. Podmioty te zostały poinformowane o stwierdzonych nieprawidłowościach i konieczności ich usunięcia w przypadku prowadzenia wypożyczalni w kolejnych sezonach. Wobec jednego z podmiotów, który prowadzi całorocznie wypożyczalnię sprzętu, wszczęte zostało postępowanie administracyjne i wydana została decyzja nakazująca usunięcie uchybień.

⁷ Art. 18. 1. W przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności:

- 1) usunięcie uchybień,
- 2) uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych,
- 3) zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe,
- 4) wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego,
- 5) zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom,
- 6) usunięcie danych osobowych.